

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 181/2017-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 29. marca 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5, čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 5 ods. 1 a 4 a čl. 6 ods. 1 a ods. 3 písm. b), c) a d) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Trenčíne a jeho rozsudkom sp. zn. 2 To/73/2016 z 22. septembra 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. januára 2017 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5, čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 5 ods. 1 a 4 a čl. 6 ods. 1 a ods. 3 písm. b), c) a d) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len

„dohovor“) postupom Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) a jeho rozsudkom sp. zn. 2 To/73/2016 z 22. septembra 2016 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“).

2. Z obsahu podanej sťažnosti, k nej priložených príloh, ako aj z jej doplnenia z 9. januára 2017 vyplýva, že sťažovateľ bol uznaný vinným rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) č. k. 1 T/136/2010-2678 z 15. októbra 2012 v spojení s rozsudkom krajského súdu č. k. 2 To/19/2013-2710 z 18. apríla 2013 zo spáchania pokračujúceho zločinu falšovania, pozmeňovania a neoprávnenej výroby peňazí, cenných papierov podľa § 270 ods. 2 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“), z prečinu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 21 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Trestného zákona s poukazom na § 21 ods. 1 písm. a) Trestného zákona a z prečinu obmedzovania osobnej slobody podľa § 183 ods. 1 Trestného zákona, za ktoré bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere 9 rokov.

3. Na základe dovolania z 5. októbra 2015 podaného sťažovateľom proti uvedenému rozhodnutiu krajského súdu rozhodoval vo veci Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) a rozsudkom sp. zn. 2 Tdo/10/2016 z 19. júla 2016 zrušil rozsudok krajského súdu č. k. 2 To/19/2013-2710 z 18. apríla 2013. Po rozhodnutí najvyššieho súdu opätovne vo veci konal a rozhodol krajský súd a napadnutým rozhodnutím zrušil v odvolaní napadnutom rozsudku okresného súdu celý výrok o treste a uložil sťažovateľovi súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 7 rokov so zaradením do ústavu s minimálnym stupňom stráženia, trest zákazu činnosti riadiť motorové vozidlá na dobu 3 rokov a trest prepadnutia veci a zrušil skorší rozsudok okresného súdu sp. zn. 2 T/144/2010 z 20. septembra 2012 v časti výroku o treste.

4. Sťažovateľ predovšetkým namieta nesprávny procesný postup v konaní, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého rozhodnutia, pretože neboli splnené zákonné podmienky, aby sa voči nemu viedlo konanie proti ušlému, čím mu bolo znemožnené využiť všetky zákonné prostriedky na svoju obranu. Ďalej namieta nespôsobilosť obhajcu,

ktorý ho v predmetnom konaní zastupoval. Sťažovateľ žiadal o vykonanie ďalších dôkazov, čo krajský súd zamietol bez zjavného opodstatnenia.

5. Napokon sťažovateľ namieta aj rozpory v odôvodnení napadnutého rozhodnutia krajského súdu, pričom vychádza zo skutočnosti, že nesúhlasí so závermi krajského súdu ohľadom hodnotenia jednotlivých vykonaných dôkazov. Namieta taktiež výšku uloženého trestu, pri rozhodovaní o ktorej nezobral krajský súd do úvahy dobu, ktorá uplynula od spáchania trestnej činnosti.

6. Sťažovateľ na základe uvedenej argumentácie navrhuje, aby ústavný súd rozhodol tak, že vysloví porušenie jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5, čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 ústavy a práv podľa čl. 5 ods. 1 a 4 a čl. 6 ods. 1 a ods. 3 písm. b), c) a d) dohovoru postupom krajského súdu a jeho rozsudkom sp. zn. 2 To/73/2016 z 22. septembra 2016. Súčasne navrhuje, aby ústavný súd prepustil sťažovateľa na slobodu a priznal mu primerané finančné zadost'učinenie.

II.

7. Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde

nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

9. Z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

10. Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri uplatňovaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (podobne aj II. ÚS 521/2015, II. ÚS 855/2015, IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

11. Podľa sťažovateľa k porušeniu ním označených základných práv podľa ústavy a práv podľa dohovoru malo dôjsť nesprávnym rozhodnutím krajského súdu a procesným postupom, ktorý mu predchádzal, pretože sa opiera o nesprávne vyhodnotené dôkazy, čo malo za následok vyhlásenie rozhodnutia v neprospech sťažovateľa.

12. Ústavný súd skúmal, či sťažovateľ mal, resp. stále má k dispozícii účinný opravný prostriedok alebo iný právny prostriedok, ktorý mu zákon účinne poskytuje na ochranu základných práv podľa ústavy a práv podľa dohovoru, ktorých porušenie

namieta, a na použitie ktorého je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov. Ústavný súd vyjadruje názor, že takýmto účinným opravným prostriedkom je v danom prípade dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok podľa § 368 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“). Ústavný súd dospel k uvedenému záveru na základe príslušných ustanovení Trestného poriadku upravujúcich tento mimoriadny opravný prostriedok, a to najmä so zreteľom na okruh oprávnených osôb na jeho podanie, dôvody, prípustnosť a iné atribúty upravujúce podanie dovolania a rozhodovanie o ňom (§ 368 a nasl. Trestného poriadku).

13. Podľa ustanovenia § 368 ods. 1 Trestného poriadku dovolanie možno podať proti právoplatnému rozhodnutiu súdu, ktorým bol porušený zákon alebo ak boli porušené ustanovenia o konaní, ktoré mu predchádzalo, ak je toto porušenie dôvodom dovolania podľa § 371.

14. Podľa ustanovenia § 369 ods. 2 Trestného poriadku právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu môže dovolaním napadnúť z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 a) generálny prokurátor proti ktorémukoľvek výroku, b) obvinený vo svoj prospech proti výroku, ktorý sa ho priamo týka.

15. Podľa ustanovenia § 369 ods. 5 Trestného poriadku v prospech obvineného, s jeho výslovným písomným súhlasom, môže dovolanie podať aj príbuzný obvineného v priamom pokolení, jeho súrodenec, osvojiteľ, osvojenec, manžel alebo druh. Ak je obvinený mladistvý, osoba pozbavená spôsobilosti na právne úkony alebo osoba, ktorej spôsobilosť na právne úkony je obmedzená, môže i proti vôli obvineného za neho v jeho prospech podať dovolanie aj jeho zákonný zástupca alebo jeho obhajca.

16. Podľa ustanovenia § 370 ods. 1 Trestného poriadku ak sa dovolanie podáva v neprospech obvineného, možno ho podať do šiestich mesiacov od doručenia rozhodnutia súdu prokurátorovi. Ak sa dovolanie podáva v prospech obvineného, možno ho podať do troch rokov od doručenia rozhodnutia obvinenému; ak sa rozhodnutie doručuje

obvinenému aj jeho obhajcovi alebo zákonnému zástupcovi, plynie lehota od toho doručenia, ktoré bolo vykonané najneskôr.

17. Podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. c), d), g), h) a i) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak sú splnené uvádzané zákonom ustanovené podmienky (zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu, hlavné pojednávanie alebo verejné zasadnutie bolo vykonané v neprítomnosti obvineného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky, rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom, bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávaný trestný čin nepripúšťa, rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť).

18. Ústavný súd na základe uvedeného uzavrel, že podľa platnej právnej úpravy trestného konania pred všeobecnými súdmi sú ich závažné procesné pochybenia (vrátane porušenia sťažovateľom označených základných práv podľa ústavy a práv podľa dohovoru) dôvodom na podanie dovolania podľa § 368 a nasl. Trestného poriadku. Podľa zistenia ústavného súdu sťažovateľ túto zákonnú možnosť dosiaľ nevyužil.

19. V danej veci je potrebné uviesť, že označený mimoriadny opravný prostriedok umožňuje sťažovateľovi účinne namietať všetky závažné procesné pochybenia, a tým aj porušenie jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5, čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 ústavy a práv podľa čl. 5 ods. 1 a 4 a čl. 6 ods. 1 a ods. 3 písm. b), c) a d) dohovoru. Z toho vyplýva, že je to v prvom rade všeobecný súd, ktorý je oprávnený aj povinný poskytnúť ochranu základným právam sťažovateľa, ktorých porušenie namieta, a nie ústavný súd v konaní o sťažnosti. Právomoc ústavného súdu je pri ochrane týchto základných práv každého účastníka konania pred všeobecným súdom iba subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (obdobne napr. II. ÚS 13/01, IV. ÚS 64/02, I. ÚS 183/07). Uplatnenie právomoci ústavného súdu pri ochrane základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5, čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 ústavy a práv podľa čl. 5 ods. 1 a 4 a čl. 6 ods. 1

a ods. 3 písm. b), c) a d) dohovoru zároveň predpokladá, že všeobecné súdy neposkytnú ochranu základným právam v súlade s ústavnoprocenými princípmi, ktoré upravujú výkon ich právomoci ako opravných súdov.

20. Súčasťou doterajšej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor, podľa ktorého princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú osobu. Preto každý, kto namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a pred tým, ako podá sťažnosť ústavnému súdu, požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu (II. ÚS 148/02, I. ÚS 178//2004, IV. ÚS 372/2010).

21. Vzhľadom na uvedené skutočnosti sa ústavný súd podanou sťažnosťou meritórne nezaoberal, ale podľa zásady ratio temporis ju odmietol ako neprípustnú pre predčasnosť podľa § 53 ods. 1 v spojení s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

22. Po odmietnutí sťažnosti sťažovateľa ako celku nebol už právny dôvod zaoberať sa jeho ďalšími návrhmi.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. marca 2017